

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

UTVÄRDERING

Nationella bilden över Sevesolagen 2020

Sammanställning och bedömningar av
Sevesolagstiftningens tillämpning

Innehåll

Inledning.....	3
Sammanfattning.....	4
MBSs sammanfattande bedömningar.....	4
Sevesolagens tillämpning under 2020	7
Verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen	7
Länsstyrelsernas Sevesotillsyn	8
Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem.....	11
Säkerhetsrapport	12
Interna planer för räddningsinsats	12
Kommunala planer för räddningsinsats	13
Information till allmänheten	14
Omgivningsfaktorer.....	15
Bilaga 1 – Sevesostatistik för år 2020.....	17
Bilaga 2 - Sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020	22

Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är enligt 13-14 §§ *Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor* central tillsynsmyndighet enligt Sevesolagen vilket innebär ett samordnande, uppföljande och utvärderande ansvar för lagstiftningsområdet. Som en del i detta uppdrag upprättar MSB varje år en sammanställning med bedömningar över hur lagefterlevnaden av Sevesolagstiftningens tillämpningsområde har varit föregående år. Den årliga rapporten har getts ut sedan 2016 och benämns Nationella bilden över Sevesolagen.

Syftet med rapporten är att ge en lägesbild över tillämpningen av Sevesolagstiftningens tillämpningsområde. Bilden ska bidra till inriktning av länsstyrelsernas regionala planering av Sevesotillsynen samt till inriktning av MSB:s tillsynsvägledande insatser inom Sevesoområdet. De årliga rapporterna bygger på uppgifter i Safari, MSB:s uppföljningsbesök av länsstyrelsernas arbete med Sevesolagstiftningen och kvalitativa uppgifter om tillsynen som inhämtats från länsstyrelserna via enkätutskick. Utifrån statistik och övrig information presenterar MSB bedömningar och slutsatser över Sevesolagstiftningens olika tillämpningsområden.

Bergtäkter är undantagna i Sevesodirektivet men omfattas av Sevesolagstiftningen om de hanterar 10 ton explosivämnen (momentan mängd). Täkterna omfattas inte av *Förordning (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor* och ingen statistik lämnas till EU-kommissionen om dessa verksamheter. I den nationella bilden redovisas endast en liten del av tillgänglig statistik för bergtäkter då MSB istället vill belysa Sevesolagstiftningens tillämpning för de verksamheter som omfattas av direktivet.

Seveso-III direktivet ställer krav på att kommunen för alla Sevesoverksamheter på den högre kravnivån inom kommunen ska upprätta en kommunal plan för räddningsinsats. I nationell lagstiftning har skyldigheten implementerats genom *Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor*, med tillhörande förordning och dess följd föreskrifter. Från och med 2021-01-01 har MSB tillsyn över att kommunerna följer dessa skyldigheter, vilket tidigare var länsstyrelsernas tillsynsansvar.

Statistik för de kommunala planerna presenteras i den nationella bilden för att, så långt som möjligt, ge en helhetsbild över tillämpningen av Sevesodirektivet och dess implementering. Denna rapport beskriver därför tillgänglig statistik även för kommunal plan för räddningsinsats.

Sammanfattning

Vid utgången av 2020 fanns totalt 763 verksamheter som omfattades av Sevesolagstiftningen. Av dessa var 199 verksamheter på den högre kravnivån, 192 verksamheter på den lägre kravnivån och 372 verksamheter var täktverksamheter på den lägre kravnivån. Till följd av lagstiftningen följer en rad skyldigheter för verksamhetsutövare, kommuner, länsstyrelsen och MSB för att leva upp till lagstiftningens intentioner. Nedan följer den sammanfattande bedömningen som MSB gör inom olika områden av lagstiftningens tillämpningsområde.

MBSs sammanfattande bedömningar

Tillsyn

MSB anser att det är mycket bra att länsstyrelserna, trots coronapandemi och dess restriktioner har lyckats bibehålla nivån av antal genomförda tillsynsbesök. Antal genomförda tillsyner var på en likartad nivå som under 2019. Att detta har lyckats beror på att länsstyrelserna ställt om sin Sevesotillsyn till att bedriva den mer digitalt. Cirka 60 procent av tillsynsbesöken har ersatts till att vara helt digitala aktiviteter.

Länsstyrelserna ska upprätta tillsynsplaner för Sevesotillsynen vilket samtliga länsstyrelser har gjort. Planerna uppfyller i stort lagstiftningens krav men tydligheten, omfattningen och innehållet i tillsynsplanens avsnitt om övergripande bedömning av relevanta säkerhetsaspekter behöver generellt sett utvecklas. Avsnittet bör beskriva den översiktliga riskbilden i länet till följd av de Sevesoverksamheter som finns i länet, vilka konsekvenser som riskerna kan leda till och vilka åtgärder och vilken beredskap som finns för att förhindra dem.

Brister inom området är att fler verksamheter på högre kravnivån bör få tillsynsbesök varje år. Länsstyrelserna behöver också i högre grad få de systematiska bedömningarna av faran för allvarliga kemikalieolyckor i verksamheternas tillsynsprogram mer välgrundade och tydliga. Detta för att på ett bättre sätt kunna avgöra om en utglesning av tillsynsintervallet för verksamheten är acceptabel.

Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

Verksamhetsutövarna har god följsamhet av lagstiftningen vad gäller att upprätta handlingsprogram samt att se över och vid behov uppdatera dem inom en 5-års-period. För att lagefterlevnaden fortsatt ska vara god behöver många verksamhetsutövare ses över och vid behov uppdatera sina handlingsprogram under 2021. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (upprätta), länsstyrelser (granska och följa upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Förbättringsområde inom tillsynsområdet är att länsstyrelserna i högre grad bör följa upp att handlingsprogrammen har genomförts genom ett säkerhetsledningssystem.

Säkerhetsrapport

Verksamhetsutövarna har god följsamhet av lagstiftningen vad gäller att upprätta säkerhetsrapporter samt att uppdatera dem inom en 5-års-period. I stort sett alla verksamheter på den högre kravnivån har en aktuell säkerhetsrapport.

För att lagefterlevnaden inom området fortsatt ska vara god behöver många säkerhetsrapporter (40 procent av säkerhetsrapporterna) uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (uppdatera), länsstyrelserna (granska och följa upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Internplan för räddningsinsats

Här konstateras stora brister i att verksamhetsutövarna i högre grad behöver uppdatera sina interna planer för räddningsinsatser, vilket ska göras minst vart tredje år. Planerna behöver även i högre utsträckning övas, vilket ska göras minst vart tredje år.

Vidare bedömer MSB att länsstyrelserna i högre utsträckning behöver följa upp att verksamhetsutövarens skyldigheter för interna planer för räddningsinsatser efterlevs samt att de inlämnade planerna i högre grad granskas.

Det är många interna planer för räddningsinsatser som behöver uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (uppdatera och öva), länsstyrelserna (granska och följa upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Kommunal plan för räddningsinsats

Här konstateras stora brister i att kommunerna i högre grad behöver uppdatera sina kommunala planer för räddningsinsatser, vilket ska göras minst vart tredje år. Planerna behöver även i högre utsträckning övas, vilket ska göras minst vart tredje år.

MSB behöver följa upp att kommunernas skyldigheter gällande kommunala planer för räddningsinsatser efterlevs.

Information till allmänheten

Lagefterlevnaden inom området är bra med avseende på att kommunerna i hög utsträckning upprättar och tillgängliggör på kommunernas hemsidor den information till allmänheten som ska upprättas för både den lägre och högre kravnivån.

Däremot ser MSB stora brister vad gäller kommunernas skyldigheter avseende utökad information till allmänheten för verksamheterna på den högre kravnivån. För dessa verksamheter ska informationen till allmänheten regelbundet uppdateras och utan begäran lämnas till allmänheten, dock minst vart femte år. Till viss del kan statistiken inom området vara bristfällig, men MSB anser att det är viktigt att länsstyrelserna skapar sig en bild och följer upp lagefterlevnaden inom området för

kommunerna i sitt län. Länsstyrelserna behöver även säkerställa att informationen samtidigt lämnas till de som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten om områdena där aktiviteterna bedrivs kan påverkas av en allvarlig kemikalieolycka.

Omgivningsfaktorer

Följsamheten till lagstiftningen är god med avseende på att de flesta verksamheterna som har identifierat omgivningsfaktorer som kan påverka säkerheten hos närliggande verksamhet också har utbytt information om faktorerna med de berörda verksamheterna.

MSB anser att det är viktigt att verksamhetsutövare identifierar faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten vid den egna verksamheten och att länsstyrelserna fortsatt behöver följa upp hur verksamheterna arbetar med identifiering av omgivningsfaktorer. Länsstyrelserna har under 2020 haft ett pågående projekt inom området och utvärdering av detta projekt pågår.

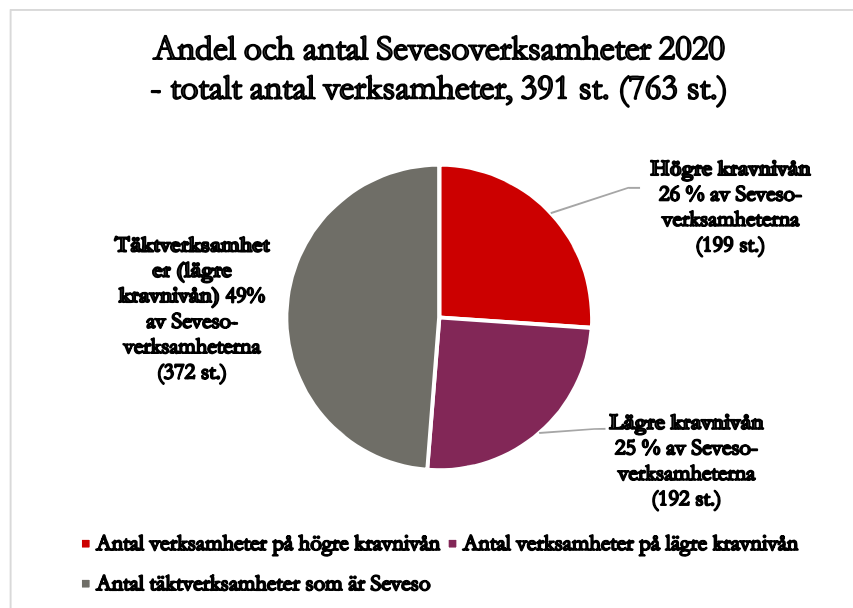
Sevesolagens tillämpning under 2020

I rapportens kommande stycken presenterar MSB bedömningar inom Sevesolagstiftningens olika delområden för år 2020. Bedömningarna bygger på uppgifter i Sefari, MSB:s uppföljningsbesök av länsstyrelsernas arbete med Sevesolagstiftningen samt kvalitativa uppgifter om tillsynen som inhämtats via ett enkätutskick som gjordes den 4 december 2020 till samtliga länsstyrelser (dnr MSB 2020-15413). MSB uppmanade länsstyrelserna att uppdatera Sefari till den 15 januari 2021 för att statistiken skulle bli så tillförlitlig som möjligt. Sammanställning av uppgifterna ur Sefari finns i *Bilaga 1 – Sevesostatistik för år 2020* och bygger på ett utdrag ur Sefari från den 28 januari 2021. En sammanställning av enkätsvaren finns i *Bilaga 2 - Sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020*.

Verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen

Diagram 1 visar fördelningen av antalet Sevesoverksamheter som 2020 omfattades av Sevesolagstiftningen.

Diagram 1 - Fördelning av Sevesoverksamheter 2020

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Vid utgången av 2020 fanns totalt 763 verksamheter som omfattades av Sevesolagstiftningen. Av dessa var 199 verksamheter på den högre kravnivån, 192 verksamheter på den lägre kravnivån. 372 verksamheter var tåktverksamheter på den lägre kravnivån.

Antalet industriella anläggningar har inte förändrats nämnvärt de senaste åren utan fortsatt legat ungefär konstant på ca 200 verksamheter på den högre kravnivån och ca 200 verksamheter på den lägre kravnivån.

Länsstyrelsernas Sevesotillsyn

Landets 21 länsstyrelser ansvarar för den operativa tillsynen enligt Sevesolagstiftningen. Variationen är stor mellan hur många verksamheter som varje län har att utöva tillsyn över vilket återspeglar variationen över antalet handläggares resurser hos de olika länsstyrelserna. Under 2020 arbetade totalt 53 länsstyrelsehandläggare, i varierande omfattning med Sevesotillsyn. Av dessa har 14 börjat arbeta med Sevesotillsyn under 2020¹. Sevesohandläggarnas totala arbetade tid med Sevesotillsynen under 2020 var 13,5 årsarbetskrafter².

Tillsynen ska vara systematisk

Sevesolagstiftningen föreskriver att länsstyrelsernas tillsyn ska vara utformad för att medge en planerad och systematisk granskning av de tekniska system samt organisations- och driftsystem som tillämpas vid verksamheterna. För att uppnå detta har det bland annat införts krav på att tillsynsmyndigheten, årligen ska upprätta tillsynsplaner för tillsynen enligt Sevesolagstiftningen³. Länsstyrelserna ska även för varje Sevesoverksamhet upprätta ett tillsynsprogram.

Samtliga länsstyrelser har för 2020 upprättat tillsynsplaner. Planerna uppfyller i stort lagstiftningens krav men tydligheten, omfattningen och innehållet i tillsynsplanens avsnitt om övergripande bedömning av relevanta säkerhetsaspekter⁴ behöver generellt sett utvecklas. Avsnittet bör beskriva den översiktliga riskbilden i länet till följd av de Sevesoverksamheter som finns i länet, vilka konsekvenser som riskerna kan leda till och vilka åtgärder och vilken beredskap som finns för att förhindra dem.

Tillsynsprogram har varit ett av de områden som MSB följt upp vid uppföljningsmöten som MSB utfört med länsstyrelserna under 2018-2020. MSB har då uppmärksammat att en systematisk bedömning av faran för allvarliga kemikalieolyckor i tillsynsprogrammen för verksamheterna saknas eller behöver utvecklas. För de verksamheter som länsstyrelserna har valt ett längre tillsynsintervall ska det kunna motiveras med stöd av den systematiska bedömningen. MSB anser att länsstyrelserna bör göra tydligare systematiska bedömningar i verksamheternas tillsynsprogram och därigenom tydligare kunna motivera hur länsstyrelserna gjort bedömningen att ett längre tillsynsintervall för verksamheten har valts. Länsstyrelserna har utarbetat tillsynsprogram för de flesta industriverksamheter. MSB har tidigare meddelat länsstyrelserna att tillsynsprogrammen avseende täktverksamheter inte behöver upprättas på den

¹ Uppgifter från *bilaga 2, Sammanställning av MSB:s enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020*

² 1 årsarbetskraft är 1600 timmar

³ 18 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor

⁴ Krav enligt pkt 2 bilaga 3 MSBFS 2015:8

nivån som krävs för industriella verksamheter. Att det saknas tillsynsprogram för 265 täktverksamheter ser därför inte MSB som en brist.

Tillsynen under "corona-året" 2020

Årets tillsynsaktiviteter har påverkats av den pågående coronapandemin, vilket med de restriktioner som pandemin inneburit har förändrat och ibland förhindrat möjligheterna att bedriva tillsyn på plats hos verksamheterna. Flera handläggare vid länsstyrelserna har med anledning av coronapandemin ingått i länsstyrelsernas särskilda organisation/stab, vilket påverkat de personella resursernas omfattning för Sevesotillsynen. Inriktningen av tillsynen har även den till viss del påverkats i och med kontinuitetsplanering och nödlägesberedskap har blivit ett mer aktuellt ämne.

Tillsynsbesök, tillsynsfrekvens och tillsynsinriktning

Det är länsstyrelsen som är den operativa tillsynsmyndigheten enligt Sevesolagstiftningen och statistik om tillsynsbesök framgår av *tabell, bilaga 1 – Tillsynsbesök 2020*. Antalet tillsynsbesök under 2020 var totalt 185 stycken, vilket är 10 procent färre besök än under 2019. 2020 fick 39 tillsynsbesök ställas in på grund av corona-restriktioner. Av de besök som genomförts utfördes 123 stycken hos verksamheter den högre kravnivån vilket motsvarar 60 procent av dessa verksamheter. 62 besök hos verksamheter på den lägre kravnivån, vilket motsvarar 35 procent av verksamheterna på den lägre kravnivån. Utöver de 185 tillsynsbesöken på industriella verksamheter utfördes 18 besök hos täktverksamheter. Detta motsvarar 5 procent av täktverksamheter som omfattas av Sevesolagen.

Corona-restriktionerna har medfört att många platsbesök har ersätts med annan form av tillsyn. Ca 60 procent av de utförda tillsynsbesöken under 2020 har genomförts helt digitalt. Totalt utfördes 115 tillsynsbesök digitalt, vilket medfört att tillsynsnivån har kunnat upprätthållas på en likartad nivå som under 2019.

För verksamheterna på den högre kravnivån ska tillsynsbesök utföras minst en gång om året om inte länsstyrelsen har bestämt ett annat tillsynsintervall, som i så fall måste grundas på en systematisk bedömning av faran för en allvarlig kemikalieolycka för verksamheten. Länsstyrelsen måste tydligt kunna motivera varför det är acceptabelt att glesa ut tillsynsintervallet hos verksamheten. För ca 40 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har länsstyrelsen valt att ha ett längre tillsynsintervall än varje år. Detta anser MSB vara en hög andel av verksamheterna som inte får tillsynsbesök varje år och det bör undersökas om denna andel är motiverad.

Vid MSB:s uppföljningsbesök hos länsstyrelserna har det noterats att det finns brister i på vilka grunder som länsstyrelsen beslutat om längre tidsintervall samt hur de systematiska bedömningarna utförs. I vissa fall är det otydligt på vilka grunder en utglesning av tillsynsintervallen har gjorts. Vid den systematiska bedömningen för allvarliga kemikalieolyckor ska det tas hänsyn till verksamhetens

art och omfattning och till hur bestämmelserna för verksamheten har följts⁵. Länsstyrelsen ska i tillsynsprogrammet tydligt motivera varför tillsynsfrekvensen har förändrats. Av *tabell 2, bilaga 1 – Tillsynsfrekvens 2020* framgår hur många verksamheter som länsstyrelserna ska utföra tillsyn hos inom de olika tillsynsintervall som angetts i Sefari.

Länsstyrelsens granskningar av dokument

Tabell 3, bilaga 1- Länsstyrelsernas granskning av dokument beskriver de dokument som det i Sefari finns statistik om att de har granskats eller inte. Med aktuella menas för dokumenten handlingsprogram, säkerhetsrapport och information till allmänheten att dessa är uppdaterade inom en 5 årsperiod, dvs efter 2016-01-01. Kommunala planer för räddningsinsatser och interna planer för räddningsinsatser är aktuella om de har uppdaterats inom en 3-års period, dvs planerna har uppdaterats efter 2018-01-01.

De områden där länsstyrelsen har mest behov av att förbättra att antalet granskade handlingar är inom området om informationen till allmänheten finns tillgänglig på kommunens hemsida (20 procent för verksamheterna på den högre kravnivån och 25 procent för verksamheterna på den lägre kravnivån) samt att granska de inkomna, och fortfarande aktuella interna planer för räddningsinsats. Av dessa är det ca 25 procent som inte har granskats.

Bedömning av tillsynen 2020

Länsstyrelserna har, trots coronapandemin och dess restriktioner lyckats bibehålla nivån av antal genomförda tillsynsbesök som under 2019. Dock anser MSB att fler verksamheter på den högre kravnivån behöver få tillsynsbesök varje år. MSB anser att den tillsynsfrekvens som föreskrivs om tillsynsbesök varje år bör råda för en större andel av verksamheterna. Länsstyrelserna bör endast undantagsvis förlänga det minimi-tillsynsintervall som lagen föreskriver. I dagsläget har Länsstyrelserna gjort detta för 40 procent av verksamheterna och MSB anser att länsstyrelserna måste undersöka om det är motiverat med att en så pass hög andel av verksamheterna på den högre kravnivån har ett längre tillsynsintervall än varje år.

Länsstyrelserna har förvisso möjlighet att glesa ut tillsynsintervallet hos Sevesoverksamheterna så som har gjorts. Dock måste detta bygga på/motiveras av en systematisk bedömning av faran för allvarliga kemikalieolyckor som ska framgå av verksamheternas tillsynsprogram. MSB anser att länsstyrelserna i högre grad behöver arbeta med att få dessa bedömningar mer tydliga och välgrundade för att på ett bättre sätt kunna avgöra om en utglesning av tillsynsintervallet för verksamheten är acceptabel.

⁵ 16 § 2 stycket Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

Alla Sevesoverksamheter ska upprätta handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas⁶. Verksamhetsutövaren ska genomföra handlingsprogrammet genom ett säkerhetsledningssystem. Handlingsprogrammet ska ges in till länsstyrelsen, vilket säkerhetsledningssystemet inte behöver göra. För verksamheterna på den högre kravnivån ska det i säkerhetsrapporten ingå en sammanfattning och information om säkerhetsledningssystemets samtliga punkter⁷. Handlingsprogrammet ska ses över regelbundet, minst vart femte år och uppdateras vid behov. Har handlingsprogrammet inte uppdaterats inom en 5-års period anges det i tabellen som inaktuellt. Handlingsprogrammet ska alltid uppdateras innan en ändring genomförs i verksamheten⁸. 2020 års statistik för området presenteras i *tabell 5, Bilaga 1 - Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem*. Ett handlingsprogram är aktuellt om den är upprättad inom en fem-års period, dvs upprättad efter 2016-01-01.

Verksamheterna uppfyller sina skyldigheter väl vad gäller att upprätta handlingsprogram då i princip alla verksamheter har aktuella handlingsprogram vilka länsstyrelserna i stor utsträckning har granskat. Under 2021 behöver dock hela 50 procent av verksamheterna (178 stycken) uppdatera sina handlingsprogram för att dessa inte ska bli inaktuella. För ca 20 procent av verksamheterna med aktuella handlingsprogram har inte länsstyrelsen följt upp om handlingsprogrammen har genomförts genom ett säkerhetsledningssystem.

Några fördjupande frågor skickades ut till länsstyrelserna om hur omfattningen av tillsynen av handlingsprogram och säkerhetsledningssystem varit under 2020. De flesta länsstyrelser angav att de har följt upp området hos någon eller några verksamheter på både den högre och lägre kravnivån. De områden inom handlingsprogram och säkerhetsledningssystem som flest länsstyrelser anger att de har bedrivit tillsyn inom är: a) Organisation och personal, c) Styrning samt d) Hantering av ändringar. I *bilaga 2 - Sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020* redogörs statistiken och goda exempel som länsstyrelserna angett inom de olika delarna av uppföljningen av handlingsprogram och säkerhetsledningssystem.

Bedömning för området handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

Verksamhetsutövarna har god följsamhet av lagstiftningen vad gäller att upprätta handlingsprogram samt att uppdatera dem inom en 5-års-period. Länsstyrelserna behöver dock i högre grad följa upp hos fler verksamheter att handlingsprogrammet har genomförts genom ett säkerhetsledningssystem.

⁶ 8 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor
⁷ 1 pkt Bilaga 3 Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

⁸ 7 § Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Det kan också konstateras att många handlingsprogram (50 procent) behöver uppdateras/ ses över av verksamhetsutövarna under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (upprätta och implementera), länsstyrelser (granska och flöjla upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Säkerhetsrapport

Verksamheter som tillhör den högre kravnivån ska upprätta en säkerhetsrapport som ska lämnas till länsstyrelsen⁹. Säkerhetsrapporten ska ses över regelbundet, dock minst vart femte år, och vid behov uppdateras. Säkerhetsrapporten ska alltid uppdateras efter en allvarlig kemikalieolycka och innan en ändring genomförs som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor. En uppdaterad säkerhetsrapport lämnas till länsstyrelsen så snart den har färdigställts¹⁰. Statistik för området presenteras i *tabell 6, bilaga 1 - Säkerhetsrapport*. En säkerhetsrapport är aktuell om den är upprättad inom en fem-års period, dvs upprättad efter 2016-01-01.

I stort sett alla verksamheter på den högre kravnivån har en aktuell säkerhetsrapport. Det är endast två verksamheter som inte har aktuella säkerhetsrapporter. Av de aktuella säkerhetsrapporterna är det 10 procent som ännu inte har granskats av länsstyrelsen. Av dessa är det fjorton (14) säkerhetsrapporter som inkom till länsstyrelsen före 2020-01-01 och som länsstyrelsen borde ha hunnit med att granska.

För ca 40 procent av verksamheterna (76 stycken) på den högre kravnivån behöver säkerhetsrapporten uppdateras under 2021 för att vara aktuell.

Bedömning för området säkerhetsrapport

MSB anser att verksamhetsutövarna har god följsamhet av lagstiftningen vad gäller att upprätta säkerhetsrapporter samt att uppdatera dem i enlighet kravet om att uppdatering ska ske minst vart 5:e år.

Många säkerhetsrapporter (40 procent) behöver uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (uppdatera), länsstyrelserna (granska och flöjla upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Interna planer för räddningsinsats

Verksamheter på den högre kravnivån ska upprätta en Intern plan för räddningsinsats som ska lämnas till länsstyrelsen¹¹. Planen ska uppdateras och övas

⁹ 10 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor

¹⁰ 9 § 3 st. Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor

¹¹ 12§ Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor

minst vart tredje år eller när det till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. Planen ska alltid uppdateras innan en ändring genomförs i en verksamhet som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor. En uppdaterad plan ska lämnas till länsstyrelsen så snart den har färdigställts¹². I *tabell 7, bilaga 1 – Interna planer för räddningsinsats* redovisas statistik för området under 2020. En plan anges vara aktuell då den har uppdaterats inom en tre-årsperiod, dvs har uppdaterats efter 2018-01-01.

Alla verksamheter på den högre kravnivån har upprättat en intern plan för räddningsinsats, men för 25 procent av verksamheterna är planen inaktuell. Av de aktuella planerna är det 25 procent som inte har inte granskats av länsstyrelsen. Nio av planerna som ännu inte granskats inkom före 2020-01-01. MSB anser att dessa planer omgående behöver granskas och att länsstyrelserna i högre utsträckning behöver lägga fokus på att granska inkomna planer.

Det är bara 30 procent av verksamheterna på den högre kravnivån som har aktuella planer som är övade inom den senaste treårsperioden. Endast 40 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har någon gång övat sin interna plan för räddningsinsats. Detta innebär att det är 60 procent (122 verksamheter) på den högre kravnivån som aldrig har övat sin interna plan för räddningsinsats, vilket är ett stort bristområde.

Det är 35 procent av verksamheterna på den högre kravnivån som har uppdaterat sina interna planer för räddningsinsats under 2018. Dessa planer behöver uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella.

Bedömning - interna planer för räddningsinsats

MSB anser att det är bristfällig följsamhet till lagstiftningen inom området. Verksamhetsutövarna behöver högre grad uppdatera de interna planerna för räddningsinsats vilket ska göras minst vart tredje år. Planerna behöver även i högre utsträckning övas, vilket ska göras minst vart tredje år. Vidare behöver länsstyrelserna i högre utsträckning följa upp att verksamhetsutövarens skyldigheter för interna planer för räddningsinsats efterlevs och de till länsstyrelsen inlämnade planerna behöver i högre grad granskas.

Många interna planer för räddningsinsatser behöver uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl verksamhetsutövare (uppdatera och öva), länsstyrelserna (granska och följa upp) och MSB (vägledning till verksamhetsutövare/länsstyrelser).

Kommunala planer för räddningsinsats

Kommunen ska upprätta en kommunal plan för räddningsinsats för varje verksamhet inom kommunen som omfattas av den högre kravnivån. Planen ska uppdateras minst vart tredje år, eller när det till följd av ändrade förhållanden finns

¹² 10 § Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

anledning till det. Den kommunala planen ska övas vart tredje år. Planen ska lämnas in till länsstyrelsen¹³. I *tabell 8, bilaga 1 – Kommunala planer för räddningsinsats* redovisas statistik för området under 2020. En plan anges vara aktuell då den har uppdateras inom en tre-årsperiod dvs, har uppdaterats efter 2018-01-01.

För 60 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har kommunen en aktuell kommunal plan för räddningsinsatser för den aktuella Sevesoverksamheten. För 35 procent av verksamheterna är den kommunala planen inaktuell och för 5 procent av verksamheterna finns inte någon plan upprättad.

Hos 30 procent av verksamheterna på den högre kravnivån finns en aktuell kommunal plan för räddningsinsats där också övning av den kommunala planen har skett inom de senaste tre åren. MSB anser att kommunerna behöver bli bättre på att öva sina planer för räddningsinsatser.

Det är 75 procent av verksamheterna på den högre kravnivån vars kommuner har upprättat kommunens plan för räddningsinsats under 2018 eller tidigare. Det är alltså en stor del av planerna som behöver uppdateras under 2021 för att fortsatt vara aktuella.

Bedömning - kommunala planer för räddningsinsats

MSB anser att det är bristfällig följsamhet till lagstiftningen inom området. Kommunerna behöver i högre grad uppdatera de kommunala planerna för räddningsinsats, vilket ska göras minst vart tredje år. Planerna behöver även i högre utsträckning övas, vilket ska göras minst vart tredje år.

Många kommunala planer för räddningsinsatser (75 procent) behöver uppdateras under 2021 för att inte bli inaktuella. Detta innebär ett ökat behov av att arbeta med området för så väl kommunerna som MSB.

Tillsynsmyndigheten (MSB) behöver följa upp att kommunernas skyldigheter för kommunala planer för räddningsinsats efterlevs.

Information till allmänheten

För alla verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen ska kommunen där verksamheten är lokaliserad se till att allmänheten får tillgång till aktuell information om de verksamheter som omfattas av Sevesolagen¹⁴. För de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån ska information till allmänheten regelbundet, och utan begäran lämnas till allmänheten, dock minst vart femte år. Informationen ska samtidigt lämnas till den som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten om områdena där aktiviteterna bedrivs, kan påverkas av en allvarlig kemikalieolycka¹⁵.

¹³ 3 kap. 6 § Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor

¹⁴ 14 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor

¹⁵ 8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2015:8) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor.

I Tabell 9, bilaga 1 – information till allmänheten redovisas statistik för området under 2020.

I stort sett alla kommuner har för sina Sevesoverksamheter upprättat information till allmänheten och gjort den tillgänglig på kommunens hemsida.

För verksamheterna på den högre kravnivån är omfattningen av den information som ska lämnas till allmänheten något mer omfattande än den är för lägre kravnivån. Denna utökade information ska dessutom regelbundet, och utan begäran lämnas till allmänheten, dock minst vart femte år¹⁶. Enligt tillgänglig statistik i Sefari har för 70 procent av verksamheterna på den högre kravnivån (146 verksamheter) inte lämnats någon gång. Det är endast för 20 procent (41 st.) av verksamheterna där informationen aktivt har lämnats till den berörda allmänheten inom 5 år. Huruvida informationen samtidigt har lämnats till den som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten är uppdateringen i Sefari för bristfällig för att kunna dra några slutsatser om.

Bedömning - information till allmänheten

Området följs bra med avseende på att kommunerna upprättar den information till allmänheten som gäller för både den lägre och högre kravnivån. Informationen tillgängliggörs också i hög utsträckning på kommunernas hemsida. Däremot råder det stora brister vad gäller de skyldigheter som finns för kommunerna avseende utökad information för verksamheterna på den högre kravnivån. För dessa verksamheter ska informationen till allmänheten regelbundet uppdateras och utan begäran lämnas till allmänheten, dock minst vart femte år. För ca 80 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har kommunerna inte aktivt lämnat informationen till allmänheten under de senaste fem åren. MSB anser att det är viktigt att länsstyrelserna skapar sig en bild och följer upp lagefterlevnaden på området för kommunerna i sitt län. Länsstyrelserna behöver även säkerställa att informationen samtidigt lämnas till de som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten om områdena där aktiviteterna bedrivs kan påverkas av en allvarlig kemikalieolycka.

Omgivningsfaktorer

Med omgivningsfaktorer menas att verksamhetsutövaren i sitt säkerhetsarbete ska, utöver förhållandena vid den egna verksamheten, ta hänsyn till andra faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten. Närheten till annan verksamhet som omfattas av lagen ska särskilt beaktas¹⁷. Sådana faktorer kan vara andra Sevesoverksamheter och verksamheter som inte omfattas av Sevesolagen. Andra faktorer kan vara av naturliga orsaker såsom höga vattennivåer, ras och skred, stormar, åskoväder mm. Ytterligare exempel kan vara projekt utanför

¹⁶ 8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2015:8) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

¹⁷ 13 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

verksamheten som t.ex. ett nytt järnvägsspår eller annan infrastruktur¹⁸. Närliggande Sevesoverksamheter ska utbyta information med varandra för att identifiera om de kan påverka faran för en allvarlig kemikalieolycka hos varandra. Om det finns en påverkan ska verksamheterna ta fram en gemensam information om situationen och lämna till den kommun där verksamheterna finns¹⁹. Bilaga 1 - *Tabell 10, bilaga 1 – dominoeffekter och omgivningsfaktorer* redovisar statistik för området under 2020 avseende identifiering och utbyte av information enligt 13 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

50 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har identifierat faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten i den egna anläggningen. Majoriteten av dessa (95 procent) har utbytt information om omgivningsfaktorer med de verksamheter som är berörda. Av de 15 procent av verksamheterna på den lägre kravnivån som har identifierat omgivningsfaktorer är det 90 procent som har utbytt information om omgivningsfaktorer med berörda verksamheter.

Flertalet länsstyrelser har under 2020 haft ett projekt om faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten hos den egna verksamheten. Projektet initierades av länsstyrelsernas nationella samordnare för Sevesotillsyn (NSS) och har bestått i ett antal fokusfrågor inom området omgivningsfaktorer. Frågorna har länsstyrelserna ställt till verksamhetsutövaren i samband med Sevesotillsyn. Länsstyrelserna har under 2020 haft ett pågående projekt inom tillsynsområdet Omgivningsfaktorer vilket är under utvärdering. MSB har tolkat den delredovisning som gjorts av projektet att det finns ett fortsatt behov av tillsyn inom området.

Bedömning - omgivningsfaktorer

Följsamheten till lagstiftningen är god med avseende på att de flesta av de verksamheter som har identifierat omgivningsfaktorer som kan påverka säkerheten hos närliggande verksamhet även i stor utsträckning har utbytt information om omgivningsfaktorer med de berörda verksamheterna.

Det saknas statistik för hur väl verksamheterna har identifierat andra faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten vid den egna verksamheten. Länsstyrelserna har under 2020 haft ett pågående projekt inom tillsynsområdet Omgivningsfaktorer vilket är under utvärdering och MSB har tolkat den delredovisning som gjorts av projektet att det finns ett fortsatt behov av tillsyn inom området.

MSB anser att det är viktigt att verksamhetsutövare identifierar faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten vid den egna verksamheten och att länsstyrelserna fortsatt behöver följa upp hur verksamheterna arbetar med identifiering av omgivningsfaktorer.

¹⁸ PM - Samråd enligt Sevesolagstiftningen, MSB 2016-11-11, Diariemr MSB 2016-6354
¹⁹ 13 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Bilaga 1 – Sevesostatistik för år 2020

Tabell 1. Tillsynsbesök 2020

	Högre krav- nivån	Lägre krav- nivån	Täkter	Totalt Industri- verksamheter
Tillsynsbesök under 2020 (Tillsynsbesök under 2019)	123 (135)	62 (71)	18 (34)	185 (240)
Andel verksamheter som besökts 2020 (Andel verksamheter som besökts 2019)	62% (56%)	32% (30%)	5% (14%)	47% (62%)
Platsbesök som ersatts med digitala möten			115	
Tillsynsbesök som ställts in p.g.a. Corona- restriktioner			39	
Verksamheter för vilka länsstyrelsen inte upprättat tillsynsprogram	1 (1%)	9 (5%)	265 (71%)	275 (36%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28 samt Sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020

Tabell 2. Tillsynsfrekvens 2020

Länsstyrelsens beslutade tillsynsintervall för verksamheten	Verksamheter på högre kravnivån som besökts under 2020		Verksamheter på lägre kravnivån som besökts under 2020 (exklusive täkter)	
	Antal (andel) Verksamheter som skulle besökts 2020	Antal (andel) verksamheter som skulle besökts 2020 men som inte besökts	Antal (andel) Verksamheter som skulle besökts 2020	Antal (andel) verksamheter som skulle besökts 2020 men som inte besökts
Varje år	124 (62%)	25 (20%)	7 (4%)	0 (0%)
Vart annat år	53 (27%)	9 (5%)	33 (17%)	7 (33%)
vart tredje år	20 (10%)	6 (30%)	138 (71%)	9 (5%)
Vart 4:e år	2 (1%)	1 (50%)	7 (4%)	0 (0%)
Övrigt	0 (0%)	0 (0%)	7 (4%)	0 (0%)
Totalt	199	41 (20%)	192	16 (8%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 3. Länsstyrelsens granskning av dokument

Verksamheter på högre kravnivån	Antal verksamheter	Granskats	Inte granskats
Verksamheter på högre kravnivån med aktuella handlingsprogram	196 (98%)	172 (88%)	24 (12%)
Verksamheter på högre kravnivån med aktuella säkerhetsrapporter	197 (99%)	171 (86%)	26 (13%)
Antal (andel) verksamheter med aktuella interna planer för räddningsinsats	149 (75%)	115 (77%)	34 (23%)
Antal (andel) verksamheter med aktuella kommunala planer för räddningsinsats	124 (62%)	92 (84%)	32 (16%)
Information till allmänheten finns tillgänglig på kommunens hemsida	191 (96%)	150 (79%)	41 (21%)
Verksamheter på lägre kravnivån	Antal verksamheter	Granskats	Inte granskats
Verksamheter på lägre kravnivån med aktuella handlingsprogram	187 (97%)	174 (93%)	13 (7%)
Finns information till allmänheten finns tillgänglig på kommunens hemsida	170 (89%)	130 (76%)	40 (24%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 4. Dokument som ska uppdateras under 2021 av verksamhetsutövare/kommun för att inte bli inaktuella

	Antal (andel)
Verksamheter med handlingsprogram som behöver uppdateras 2021	186 (48%)
Verksamheter med säkerhetsrapporter som behöver uppdateras 2021	76 (38%)
Verksamheter med interna planer för räddningsinsatser som behöver uppdateras 2021	72 (36%)
Kommuner med kommunal planer för räddningsinsatser som behöver uppdateras 2021	149 (75%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 5. Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

Verksamheter på högre kravnivån	Antal/(Andel) verksamheter
Verksamheter som saknar handlingsprogram	0 (0%)
Verksamheter med inaktuellt handlingsprogram	3 (2%)
Verksamheter som har ett aktuellt handlingsprogram som länsstyrelsen har granskat samt följt upp att handlingsprogrammet har genomförts genom ett SLS	164 (82%)
Verksamheter har ett aktuellt handlingsprogram som länsstyrelsen har granskat men <i>inte</i> följt upp att handlingsprogrammet har genomförts genom ett SLS	35 (18%)
Verksamheten har lämnat in ett handlingsprogram före 2020-06-31 som länsstyrelsen inte har granskat	13 (7%)
Verksamheter på lägre kravnivån	
	Antal/(Andel) verksamheter
Verksamheter på lägre kravnivån som saknar handlingsprogram	2 (1%)
Verksamheter på lägre kravnivån med inaktuellt handlingsprogram	3 (2%)
Verksamheter har ett aktuellt handlingsprogram som länsstyrelsen har granskat och följt upp att handlingsprogrammet har genomförts genom ett SLS	155 (80%)
Verksamheter har ett aktuellt handlingsprogram som länsstyrelsen har granskat men <i>inte</i> följt upp att handlingsprogrammet har genomförts genom ett SLS	37 (19%)
Verksamheten har lämnat in ett handlingsprogram före 2020-06-31 som länsstyrelsen inte har granskat	6 (3%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 6. Säkerhetsrapport

	Antal (andel)
Verksamheter med aktuella säkerhetsrapporter	197 (98%)
Verksamheter med inaktuella säkerhetsrapporter (äldre än 2016-01-01)	2 (1%)
Verksamheter på högre kravnivån som saknar säkerhetsrapport	0 (0%)
Antal säkerhetsrapporter uppdaterade före 2020-01-01 som inte granskats	9 (5%)
Antal säkerhetsrapporter uppdaterade före 2020-06-31 som inte granskats	14 (7%)
Säkerhetsrapporter som har uppdaterats under 2021	46 (23%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 7. Interna planer för räddningsinsats

**Aktualitet hos
Interna planer för räddningsinsats**

	Antal (andel)
Verksamheter med aktuell Interna planer för räddningsinsats	149 (75%)
Antal verksamheter där Intern plan för räddningsinsats saknas	0 (0%)
Antal (andel) verksamheter med inaktuella (äldre än tre år) Interna planer för räddningsinsats	50 (25 %)
Övningar av interna planer för räddningsinsats	
Verksamhet med en aktuell intern plan för räddningsinsatser som har övats de senaste tre åren	54 (27%)
Verksamheter med en aktuell internplan för räddningsinsatser som <i>inte</i> har övats under de senaste tre åren	95 (63%)
Verksamheter som har en internplan som någon gång har övats	77 (39 %)
Verksamheter som aldrig har övat intern plan för räddningsinsats	122 (61 %)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 8. Kommunala planer för räddningsinsats

**Aktualitet hos
Kommunala planer för räddningsinsats**

	Antal (andel)
Verksamheter där kommunen har aktuell kommunal plan för räddningsinsats	124 (62%)
Verksamheter där kommunen saknar kommunal plan för räddningsinsats	8 (4%)
Verksamheter där kommunen har en inaktuell kommunal plan för räddningsinsats	67 (33%)
Övningar av kommunala planer	
Verksamheter där kommunen har en aktuell kommunal plan för räddningsinsats som har övats de senaste tre åren	64 (32%)
Verksamheter där kommunen har en aktuell kommunal plan för räddningsinsats som <i>inte</i> har övats de senaste tre åren	60 (30%)
Verksamheter där kommunen har en kommunal plan för räddningsinsatser som någon gång har övats	130 (65%)
Verksamheter där kommunen har en kommunal plan för räddningsinsatser som aldrig har övats	55 (29%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28 samt sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020

Tabell 9. Information till allmänheten**Verksamheter på högre kravnivån**

	Ja	Nej
Information till allmänheten finns upprättad	195 (98%)	4 (2%)
Information till allmänheten finns tillgänglig på kommunens hemsida	191 (96%)	8 (4%)
Information till allmänheten har lämnats till allmänheten de senaste 5 åren	41 (21%)	158 (79%)
Information till allmänheten har lämnats till allmänheten, men det var mer än 5 åren sedan	12 (6%)	
Det saknas uppgift i Sefari om Information till allmänheten har lämnats till allmänheten	146 (73%)	

Verksamheter på lägre kravnivån

	Ja	Nej
Information till allmänheten finns upprättad	179 (93%)	13 (6%)
Finns information till allmänheten tillgänglig på kommunens hemsida	170 (89%)	22 (11%)

Källa: Sefari-utdrag 2021-01-28

Tabell 10. Dominoeffekter och omgivningsfaktorer**Verksamheter på högre kravnivån**

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Dominoeffekter har identifierats av verksamheten	101 (50%)	72 (36%)	26 (13%)
Verksamheten har identifierat omgivningsfaktorer och utbyt information med berörd verksamhet?	96 (95%)	2 (2%)	3 (3%)

Verksamheter på lägre kravnivån

Dominoeffekter har identifierats av verksamheten	27 (14%)	119 (62%)	46 (24%)
Verksamheten har identifierat omgivningsfaktorer och utbyt information med berörd verksamhet?	24 (88%)	0 (0%)	3 (11%)

Bilaga 2 - Sammanställning av enkät om länsstyrelsernas Sevesotillsyn 2020

MSB skickade den 15 december 2020 ut en enkät (dnr MSB 2020-15413) till länsstyrelserna om Sevesotillsynen 2020. Samtliga 21 länsstyrelser har besvarat enkäten. Denna bilaga är en sammanställning av de svar som länsstyrelserna lämnat.

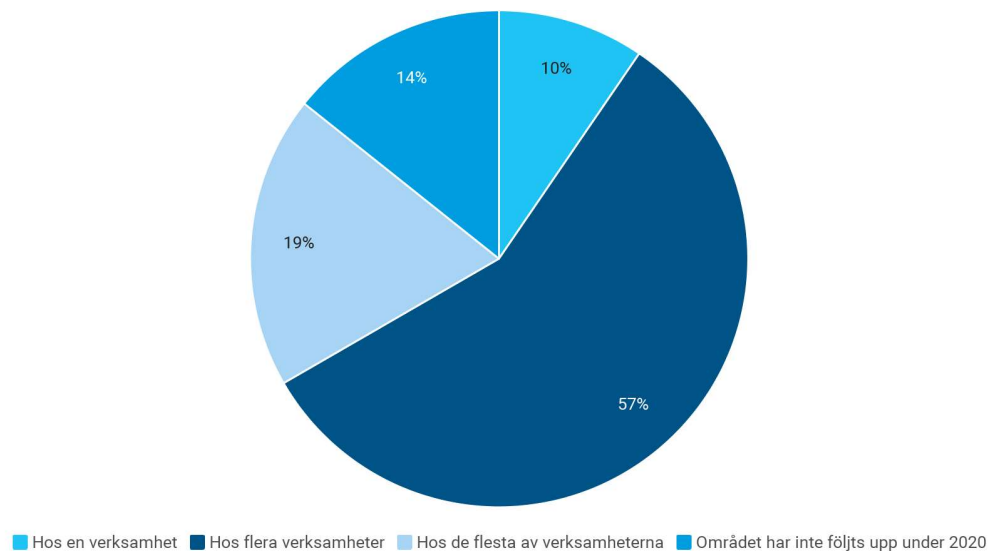
Uppgifter om Sevesohandläggaresurser

För vilket län lämnas uppgifterna?	Antal handläggare som arbetar med Sevesotillsyn	Antal årsarbetskrafter som arbetade med Sevesotillsyn under 2020 (Förklaring: En årsarbetskraft motsvarar 1 600 timmar)	Antal nya Sevesohandläggare som under 2020 börjat arbeta med Sevesotillsyn
Blekinge	1,00	0,50	1,00
Dalarna	2,00	0,40	0,00
Gotland	1,00	0,05	1,00
Gävleborg	3,00	0,25	2,00
Halland	2,00	0,26	1,00
Jämtland	2,00	0,10	1,00
Jönköping	2,00	0,35	2,00
Kalmar	1,00	0,80	0,00
Kronoberg	2,00	0,05	0,00
Norrbottnen	5,00	1,10	0,00
Örebro	3,00	0,60	0,00
Östergötland	2,00	0,73	1,00
Skåne	3,00	2,50	0,00
Stockholm	2,00	0,75	0,00
Södermanland	2,00	0,35	2,00
Uppsala	3,00	0,25	1,00
Värmland	5,00	0,50	1,00
Västerbotten	2,00	0,70	0,00
Västernorrland	2,00	0,92	0,00
Västmanland	2,00	0,50	0,00
Västra Götaland	6,00	1,90	1,00
Summa	53	13,56	14

Länsstyrelsernas tillsyn och uppföljning av handlingsprogram och säkerhetsledningssystem under 2020

17 länsstyrelser har under 2020 granskat handlingsprogram och säkerhetsledningssystem hos någon verksamheter på högre kravnivå. 19 länsstyrelser har under 2020 granskat handlingsprogram och säkerhetsledningssystem för någon verksamheter på lägre kravnivå. Nedan beskrivs i vilken omfattning som länsstyrelserna följt upp handlingsprogrammets och säkerhetsledningssystemets olika delar.

I vilken omfattning som a. organisation och personal har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Goda exempel och uppmärksammade brister inom organisation och personal

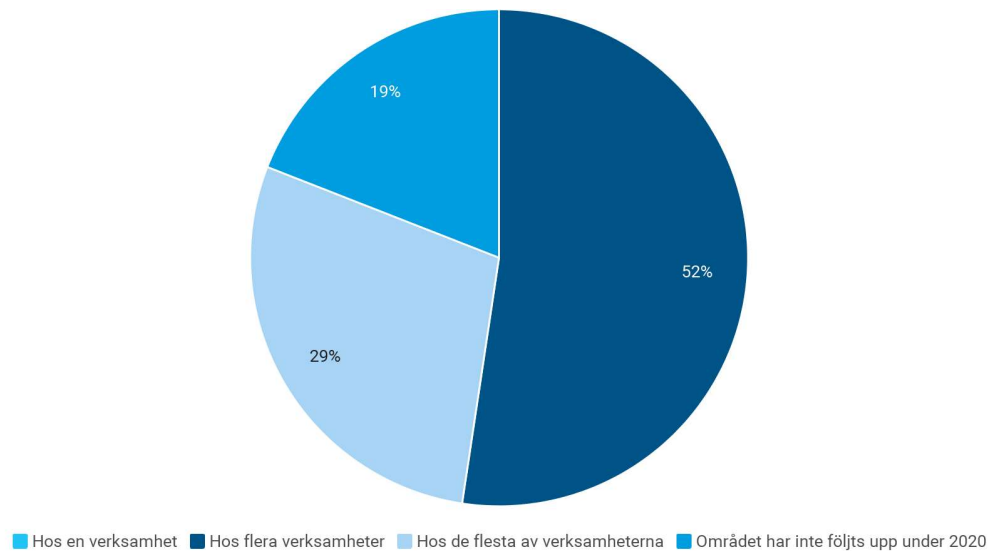
Goda exempel:

- en verksamhet har formulerat mål kopplat till respektive kapitel i säkerhetsledningssystemet.

Uppmärksammade brister:

- Organisationsförändringar hos flera verksamheter, uppdatering till myndigheter eftersläpar. Detsamma gäller skriftlig delegering inom företaget. Otillräckliga resurser avsätts för säkerhetsarbetet, kunskapsbrist hos de ansvariga
- Dokumenterat ansvar otydligt delegerat ner i organisation. Ansvar för kontakt med intilliggande verksamheter otydligt.

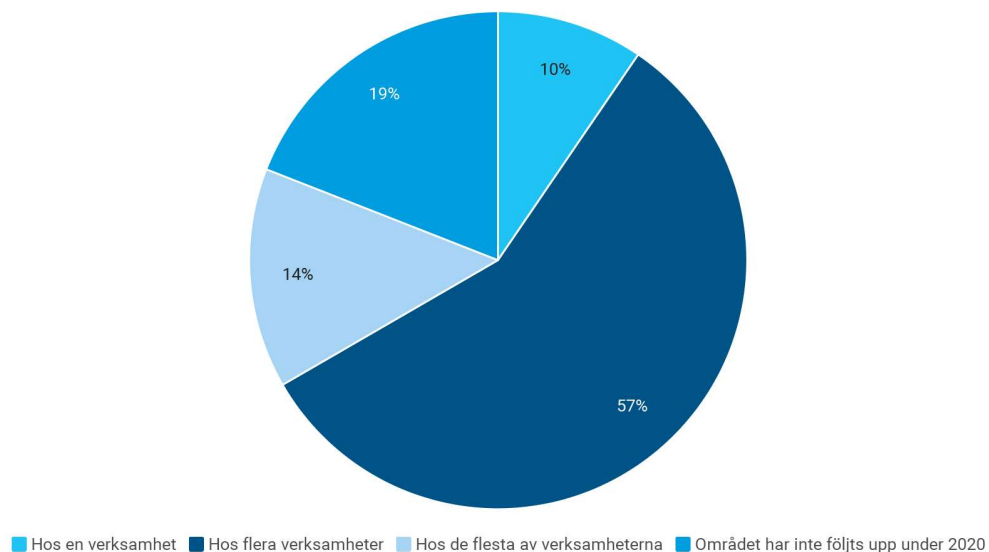
I vilken omfattning som b. Identifiering och bedömning av riskerna för allvarliga olyckshändelser har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Goda exempel eller uppmärksammade brister för b. Identifiering och bedömning av riskerna för allvarliga olyckshändelser

- Under året har vi särskilt genomfört tillsyn avseende omgivningspåverkan
- Systematik saknas, rutiner finns men följs ej.
Rutiner otillräckliga eller har fel fokus, t.ex. inriktning arbetsmiljö
- Risker för vissa omgivningsfaktorer har inte analyserats.
Ingen systematisk riskanalys har genomförts för påverkan från omgivningsfaktorer.
Bra utredning för påverkan från naturliga omgivningsfaktorer.
- Goda exempel:
Generellt ser vi att ytterligare/förbättrande åtgärder normalt genomförs efter incidenter etc.
Exempel på brister:
 - För några verksamheter har vi noterat att rutinerna för riskanalys ibland kan vara mer inriktade på risker kopplat till arbetsmiljö,
 - Det finns en tendens att några verksamheter nedvärderar riskerna, även efter incidenter, dvs tycker i vissa fall att det inte behövs fler åtgärder även efter incidenter (ex gasdetektion)

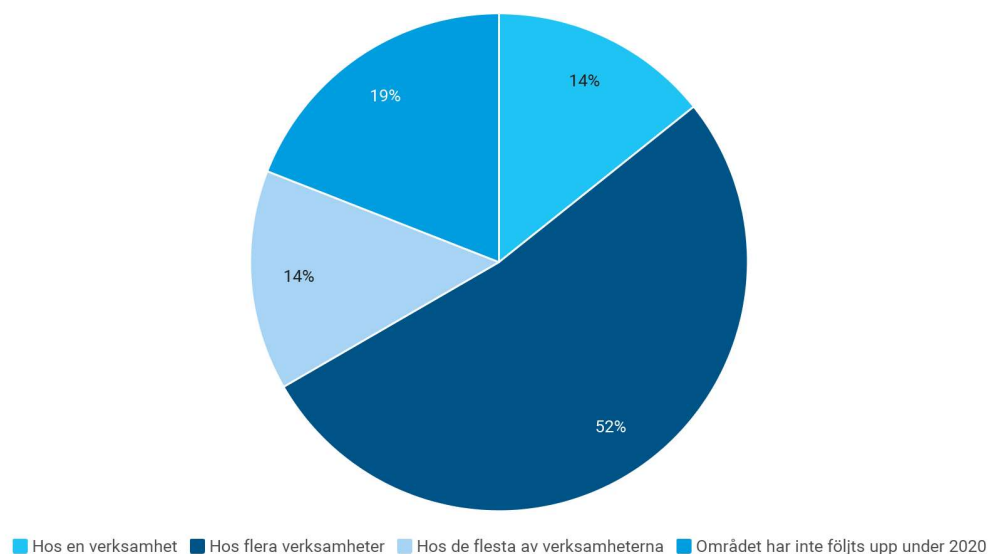
I vilken omfattning som c. Styrning har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Goda exempel eller uppmärksammade brister för c. Styrning

- Har sett exempel på verksamhet där det finns säkerhetsledningssystem men där rutiner och instruktioner inte följs.
- Goda exempel: bra förfaranden och rutiner för fortlöpande tillsyn och underhåll. Bra säkerhetskultur leder till följsamhet till rutiner och förfaranden. En del verksamheter följer ej dokumenterade rutiner.
- Rutiner för systematisk kontroll av vissa anläggningsdelar saknas.
- Ex på brister:
 - rutiner kopplat till åldrande utrustning och korrosion behöver följas upp för flera verksamheter
 - man har rutiner med de följs inte alltid, vilket noterats i samband med incidenter

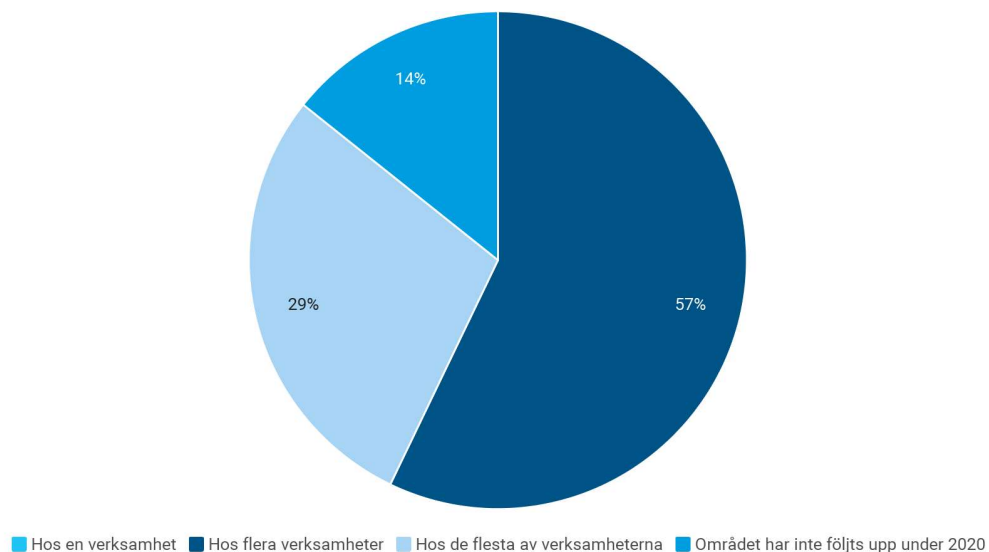
I vilken omfattning som d. Hantering av ändringar har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Ange goda exempel eller uppmärksammade brister för d. Hantering av ändringar

- Ett av tillsynsrådena som behöver särskilt fokus då förfaranden saknas eller behöver förbättras för ändringar i verksamheten. Dålig förståelse för risker kopplade till ändringar: dvs. kopplingen mellan ändringar och riskbedömningar.
- Flera bolag har inte koll på att vissa ändringar ska anmälas till Länsstyrelsen.
- Oklarheter vilka risker som analyserats innan genomförd ändring. Avvikelser från ursprunglig plan har gjorts utan att ny riskbedömning genomförts.
- Ex på brister:
Vi har noterat flera incidenter som är kopplade till bristande riskanalyser i samband med ändringar, och brister när det gäller att följa upp åtgärder kopplat till genomförda riskanalyser

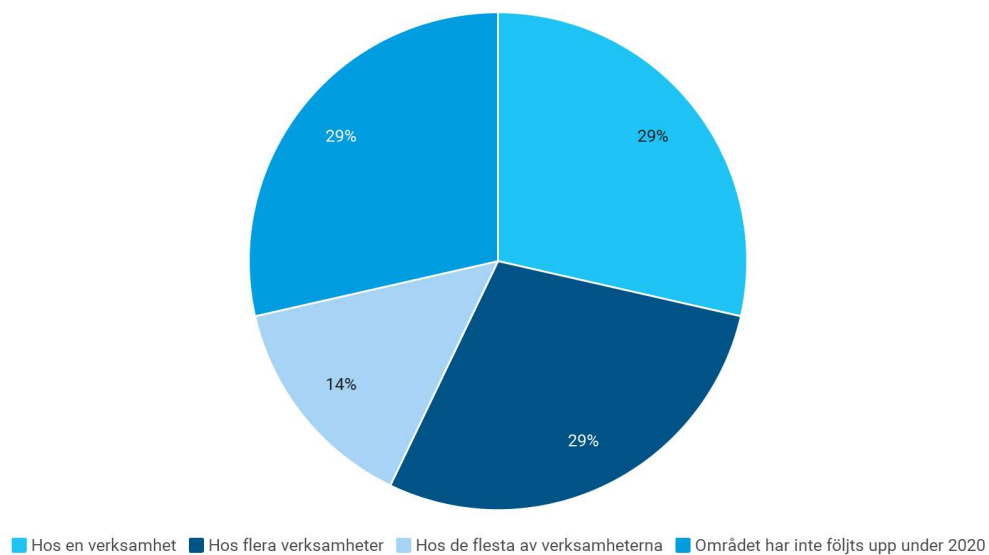
I vilken omfattning som e. Planering inför nödsituationer har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Ange goda exempel eller uppmärksammade brister för e. Planering inför nödsituationer

- Boliden Aitik har en 5-årig situationsanpassad övningsplan för respektive avdelning, som uppdateras minst 1 år i förväg.
- Utbildning och övning behöver förbättras. Övningar av den interna planen och inte enbart t.ex. utrymningsövningar. Planer för övningar saknas bland många verksamheter och rätt fokus för övningarna.
- Larmkedjor med intelligande verksamheter saknas.

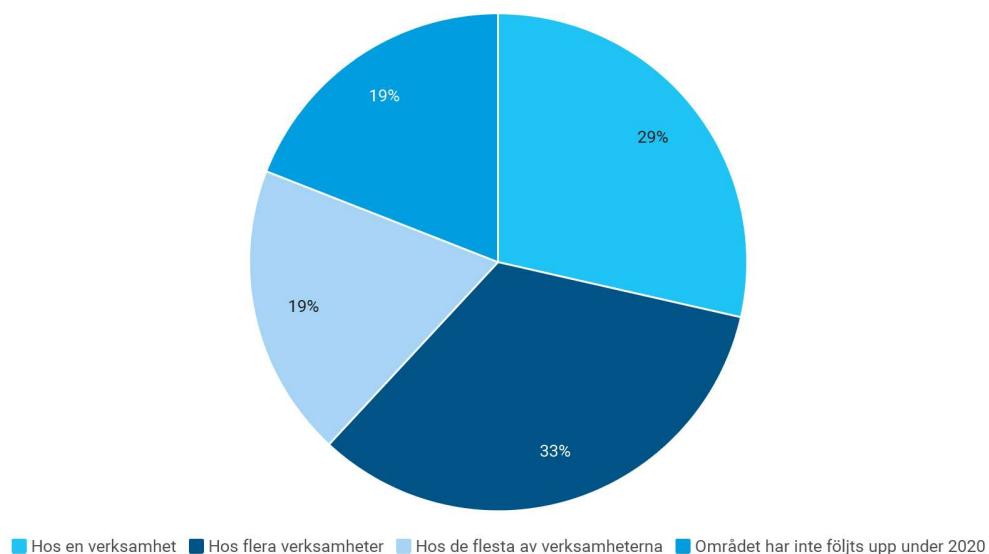
I vilken omfattning som f. Resultatuppföljning har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Goda exempel eller uppmärksammade brister f. Resultatuppföljning

- Rutiner för anmälan av incidenter behöver förbättras. Målen i HP är inte konkreta och blir därmed svåra att följa upp.
- Några verksamheter har svårighet att se skillnad på denna och den nedre punkten (f och g).
- Otydligheter i hur incidenter registreras för att kunna utgöra ett underlag för uppföljning.

I vilken omfattning som g. Granskning och uppdatering har följts upp av de olika länsstyrelserna som under 2020

Ange goda exempel eller uppmärksammade brister för g. Granskning och uppdatering

- Den granskade verksamheten (lägre nivå) har rört ihop granskning/uppdatering med resultatuppföljning. Har även tidigare sett hos flera verksamheter (både på högre och lägre nivå) att vissa av dem har lite svårt att skilja mellan dessa två områden.
- Utvärdering av övningar, följsamheten till beslutade rutiner etc. brister
- Brister kring mål och måluppfyllnad.

Bra exempel på handlingsprogram eller verksamhet med bra säkerhetsledningssystem

- De flesta gör rätt från sig, vissa verksamheter gör bättre i från sig praktiskt än vad de beskriver i rapporterna.
- Många bolaget redovisar fortfarande säkerhetsledningssystemet som handlingsprogram, istället för en säkerhetspolicy. Det är svårt att få en bra nivå på säkerhetspolicy/handlingsprogram. Exempel hade varit bra att få ta del av.
- De flesta Seveso-verksamheter i länet är tärter som vid enstaka tillfällen under året genomför sprängningsarbete vilket är den enda delen av verksamheten gör att verksamheten omfattas av Sevesobestämmelserna. Verksamheterna kan i övrigt vara omfattande med stor bredd. Då Seveso-delen av verksamheten är en liten del uppfattar vi att verksamhetsutövaren relativt ofta har svårt att hitta relevanta delar i sina omfattande ledningssystem. Det verkar inte som att Seveso-arbetet är helt integrerat och det är svårt med gränsdragningar mot övrig verksamhet.
- Båda handläggarna har börjat som sevesohandläggare under 2020.
- Vissa verksamheter har bra koll på vad som krävs och full förståelse för kopplingen mellan HP och SLS. De brukar på eget initiativ vilja visa upp sitt SLS och gå igenom hur de tänkt när de byggt upp det m.m. Men andra verksamheter har inte detta lika klart för sig! Där kan man behöva ta en pedagogisk genomgång om kopplingen mellan HP och SLS, och sedan ställa mer konkreta tillsynsfrågor om SLS.
- Primagaz Gasol Sverige AB
- Av den Sevesotillsyn som är genomförd under år 2020, huvudsakligen via Skype och granskning av dokument, har vi överlag fått ett positivt intryck gällande granskade handlingsprogram och säkerhetsledningssystem, men vi uppfattar även att vissa mindre verksamheter är mer personberoende än större bolag.
- Vi har under 2020 uppmärksammat att en del verksamheter på lägre kravnivå har bristfälliga handlingsprogram och säkerhetsledningssystem.
- Se föregående sida.
- De blir bättre och bättre för varje år.
- Generellt har verksamheterna under de senaste åren blivit bättre på att formulera konkreta delmål för säkerhetsarbetet i handlingsprogrammet. Vi har tolkat det dels som en effekt av tillsynen och dels en tydligare definition av kraven på handlingsprogram efter implementeringen av Seveso III-direktivet.
- Att i princip alla bolagen ofta har svårt att först kravet på koppling (röd tråd) mellan mål och de allmänna handlingsprinciperna. När man förklarar att det egentligen heter policy för att förebygga allvarliga olyckor (MAPP) så begriper man bättre. Ett bolag på den lägre nivån lämnade in en handlingsplan istället. Denna tillsyn gjorde vi efter Seveso III- direktivet år 2015 med uppföljning 2018.
- En generell reflektion är att verksamheter på högre nivån i regel arbetar med säkerhetsledningssystem och implementerar det i verksamheten på ett bra sätt medans flera av verksamheterna på lägre nivån inte arbetar på samma sätt, där finns det större behov av stöttning från vår sida. Vid tillsynen vid verksamheten på lägre nivån läggs större fokus och mer tid på säkerhetsledningssystemet och mål- och handlingsprinciper än vid verksamheter på högre nivån.
- HP och SLS följer oftast det som beskrivs i förordning och föreskrift (sk. kakreceptet). Goda exempel: Domsjö Fabrikers senaste HP och SR är bäst i vårt län.
- Handlingsprogrammen är ofta övergripande vad det avser handlingsprinciperna och kopplar inte så tydligt till de olika delarna i säkerhetsledningssystemet. Målen är ofta övergripande och inte så konkreta.
- Flera av de stora processindustrierna och raffinaderierna har redovisat bra säkerhetsrapporter.

Systematisk bedömning av faran för allvarliga kemikalieolyckor i tillsynsprogrammen

MSB frågade om det finns en systematisk bedömning av farorna för allvarliga kemikalieolyckor i länsstyrelsens samtliga tillsynsprogram. 14 av länsstyrelserna anger att det finns en systematisk bedömning i länsstyrelsens samtliga tillsynsprogram. 6 länsstyrelser anger att det delvis gör det och en länsstyrelse svarade nej.

Vid förändrat tillsynsintervall, är det motiverat med stöd av den systematiska bedömningen av farorna för allvarliga kemikalieolyckor?

MSB frågade i formuläret om det vid ändrat tillsynsintervall, är motiverat med stöd av den systematiska bedömningen av farorna för allvarliga kemikalieolyckor. 14 länsstyrelser uppger att de kan motivera detta, 5 länsstyrelser att de delvis kan det och 2 länsstyrelser har svarat nej.

Används några kriterier för att bedöma om tillsynsintervallet kan ändras?

MSB frågade i formuläret om det vid ändrat tillsynsintervall, använts några kriterier som kopplar till den systematiska bedömningen av farorna för allvarliga kemikalieolyckor. 18 länsstyrelser uppger att de har kriterier och 3 länsstyrelser har svarat att de inte har det.

Om kriterier används, vilka är i så fall dessa? Flera alternativ kan väljas.

MSB frågade i formuläret om det finns kriterier som används vid upprättande av den systematiska bedömningen av farorna för allvarliga kemikalieolyckor hos de olika verksamheterna. Länsstyrelserna kunde välja flera av de alternativ och i tabellen nedan anges vilka kriterier som användes och i vilken utsträckning hos 17 av länsstyrelserna.

Kriterie som används vid den systematiska bedömningen av allvarliga kemikalieolyckor	Antal länsstyrelser som använder detta kriterie
Verksamhetens konsekvenser för människa och miljö	16
Verksamhetens komplexitet	16
Verksamhetens mål, handlingsprinciper och säkerhetsledningssystem (rutiner)	9
Verksamhetens funktionsduglighet (ex. föråldrad utrustning, oplanerade driftstopp eller andra störningar)	10
Verksamhetens tidigare tillsynsresultat och följsamheten till Sevesolagen	13
Tidigare inträffade olyckor och incidenter	13

Om några andra kriterier än ovan används, beskriv vilka?

- Huruvida länsstyrelsen har miljöbalkstillsynen.
- Vi har valt att förlänga tillsynsintervallet för bergtäkter då vi bedömt att detta är verksamheter med låg komplexitet och att sprängämnen inte förvaras på plats. Tillsynsintervallet har vi satt till vart fjärde år för alla bergtäkter.
- I de fall vi har ändrar tillsynsintervall har vi i första hand använt oss av punkterna 1,2,5,6 ovan. Verksamhet som ständigt skjuter upp planerade åtgärder eller återkommande förhållar, missar tidsgräns för inlämnande av begärda handlingar/kompletteringar kan få tätare tillsynsintervall. (Kanske kan detta räknas in under "Verksamhetens tillsynsresultat och följsamheten till Sevesolagen"?)
- Lokaliseringen.
Det är våra bergtäkter vi har bedömt till ett längre tillsynsintervall än 3 år, nu har vi satt dem till 4 år.
- Den systematiska bedömningen utgörs av en analys och motiverad bedömning av ingående faktorer för faror för allvarlig kemikalieolycka och bedömningarna från tillsynsområden. Syftet är att belysa hur stort och vilket behov av tillsyn som föreligger för verksamheten. Den systematiska bedömningen ska leda till en bedömning av tillsynsbehov och eventuell inriktning av fortsatt tillsyn och tillsynsfrekvens. I denna bedömning ingår faror, lokalisering, komplexitet, följsamhet av lagstiftningen, förändringar, olyckstillbud. I princip allt som anges ovan.
- Verksamheter som tillhör den högre kravnivån men som i nuläget endast hanterar mängder på den lägre kravnivån har vi förlängt tillsynsintervallet från varje år 1 till vart 3:e år. För täkter har vi bedömt att tillsynsintervallet kan förlänga till vart 4: år till följd av verksamheternas konsekvenser för människa och miljö samt komplexitet (endast Seveso vid sprängningstillfället).
- Tillsynsintervall, brister och tillämpning av säkerhetsledningssystemet, riskbedömningar, säkerhetskultur, ändringsbenägenhet
- Verksamhetens brist på komplexitet, ex ett bevakat, patrullerat sprängämnesförråd utan ström, utan externa kunder långt inne i skogen. (dock lätt att hitta vi MSB kartfunktion Sevesoanläggningar)
- Högre och lägre kravnivå.
- Vi använder dessutom generella kriterier för olika branscher, till viss del med bäring på punkterna ovan, vi prioriterar även besök vid nya och ändrade verksamheter

Frågor om hur coronapandemin påverkat Sevesotillsynen

Nedanstående tabell visar på hur många tillsynsbesök som respektive län ersatte med digitala tillsynsmöte.

För vilket län lämnas uppgifterna?	Hur många tillsynsbesök har ersatts med ett digitalt tillsynsmöte?	Hur många planerade tillsynsbesök har helt fått ställas in?
Blekinge	4	0
Dalarna	9	0
Gotland	1	1
Gävleborg	0	0
Halland	0	6
Jämtland	0	0
Jönköping	2	1
Kalmar	5	2
Kronoberg	2	0
Norrbottn	9	0
Örebro	2	4
Östergötland	10	2
Skåne	14	1
Stockholm	13	4
Södermanland	6	0
Uppsala	1	2
Värmland	5	1
Västerbotten	6	0
Västernorrland	14	1
Västmanland	2	0
Västra Götaland	10	14
SUMMA	115	39

Har inriktningen av tillsynen på något sätt förändrats på grund av coronapandemin?

- 9 länsstyrelser har svarat att inriktningen av tillsynen inte har förändrats
- Ja mot interna planen/hantering av risker. Alla har också genomförts digitalt.
- Ja, vi har enbart följt upp de verksamheter på högre kravnivå och vilken beredskap de har för att hantera en pandemi.
- Mer fokus på nödlägesberedskap (både ur Corona-perspektiv och utifrån mer "vanliga" risker).
- Tillsynen har för ett flertal anläggningar kompletterats med frågor gällande kontinuitetshantering med anledning av Covid-19-pandemin.
- Uppföljande tillsyn från tidigare genomförd tillsyn har inte kunnat göras i den utsträckning som planerats då vissa delar kräver att det görs ett platsbesök där man pratar med personal i den berörda verksamheten både operatörer, tekniker och underhållspersonal samt granskar delar av processutrustning. Detta får vänta tills senare.
- Vi har ställt frågor angående deras beredskap för att upprätthålla, för verksamheten vitala funktioner, vid smittspridning (sjukfrånvaro) hos personalen.
- Platsbesök har ersatts med digitala möten i vissa fall.

För verksamheter på den högre kravnivån har vi skickat ut frågor kring deras kontinuitetsplanering som följts upp inom tillsynen.

Inriktningen för besöket har hållits utifrån tillsynplaneringen.

Uppföljning av vissa förändringar har inte kunnat genomföras på plats i verksamheten.

- Frågorna med anledning av pandemin har tagits upp på varje besök, de frågor som finns på samarbetsytan.
- Ja för en verksamhet. Det blev mindre av säkerhetsledningssystemet.
- Två digitala tillsynsmöten har lagts till utöver tidigare planerade inspektioner, med specifik inriktning på effekter av och anpassning till pandemin.
- För den planerade inspektion därutöver som har genomförts digitalt var den enda ändringen att vi inte har genomfört någon inspektion på plats i produktionslokalerna.
- Information och dialog med samtliga anläggningar, uppföljning av åtgärder för att motverka påverkan på säkerhet resiliens p.g.a. Covid -19.
Lst har accepterat förlängd svarstid vid inlämning av handlingar, samt förskjutna tillsyner.
- Vid skrivbordstillsyn begränsades tillsynen till tillsynskampanj som omfattar omgivningsfaktorer.
- Kommentar till frågan ovan:
10 st digitala + 11 st fysiska tillsynsbesök genomfördes
14 st planerade besök har fått senareläggas
.....

Vi har med en punkt på dagordningen om påverkan av pandemin och kontinuitetsplanering på de flesta tillsynsmötena, vi har även lyft frågor om planering för att säkerställa tillräcklig bemanning

Har några särskilda brister, som har koppling till den pågående Corona-pandemin, uppmärksamats hos verksamheterna?

12 länsstyrelserna har svarat nej på frågan om några särskilda brister har uppmärksamats som har koppling till coronapandemin. Tre av dessa länsstyrelserna har utvecklat sina svar enligt nedan:

- Nej, tvärtom har vi sett en del goda exempel på hur man löst problem ute hos verksamheter. Några exempel:
 - Uppdelning av personal i olika arbetslag som inte ska träffas för att undvika att sprida smitta. Halva styrkan finns på plats. Resterande personal arbetar hemifrån och kan, i händelse av en avvikelser eller incident, ta sig till verksamheten med kort varsel.
 - Anlitat lokala entreprenörer istället för utländska för att undvika resor. Vid ett tillfälle har entreprenör från norra Italien, istället för att resa till Sverige och utföra service på anläggning, hållit en digital utbildning för lokal underhållspersonal så att de klarat att utföra underhållsarbetet.
 - En terminal som hade en långtidssjukskrivning (av annan orsak än Corona) visade att de hade en fungerande beredskap att flytta personal mellan sina terminaler och samtidigt utbilda ny personal, för att upprätthålla bemanningen.
 - Table-top övning med scenario att en "nyckelperson" i organisationen insjuknar.
- Nej, i de flesta fall tvärtom. Man har jobbat seriöst med att undvika smitta och säkerställa funktion och resiliens. Såväl vid daglig drift som under större stopp.
- Nej. Frågor har ställts till bolagen om kontinuitetshandling.

9 länsstyrelser har uppmärksammat brister med kopplingar till coronapandemin och utvecklat deras svar enligt nedan:

- Vissa verksamheter har inte kunnat öva planerad insatsplan i tänkt omfattning.
- Några verksamheter behöver reflektera över scenariot att det råkar ut för ett stort personalbortfall, t.ex. orsakat av pandemin.
- Tyvärr har vi i Norrbotten haft utbrott av Covid-19 kopplat till hur LKAB Malmberget hanterat sitt planerade underhållsstopp. Bolaget har erhållit information i hög utsträckning, men har missat i ett antal detaljer vid planeringen. De behöver både ha kontroll inne på anläggningen samt ute på samhället, där sistnämnda inte fanns i tillräcklig utsträckning. Vår Sevesoptillsyn skedde dock efter UH-stoppet, men de har fått information både vad gäller kontinuitetshandling och allt annat av relevans gällande Covid-19.
- Personalbemanning hos vissa verksamheter.
- Samtliga verksamheter på den högre kravnivån har meddelat att de har någon form av beredskap för att ställa om. Skåne har under merparten av året inte varit drabbat i så stor utsträckning som andra län. Bolagen har meddelat att de inte haft något märkbart bortfall av personal eller av tjänster. Två verksamheter har fått avvakta med installationer av nya anläggningsdelar då utländsk arbetskraft inte kunnat komma hit. Detta har dock inte påverkat säkerheten eller driften vid verksamheten utan enbart ekonomiskt.
- Ja. Övningar har blivit påverkade i mindre omfattning. En verksamhet har prioriterat ner säkerhetsarbetet.
- För de verksamheter där vi har tagit upp Coronafrågan specifikt har verksamheterna på ett tillräckligt sätt tagit med risker för till exempel personalbortfall.

Inspektionerna genomfördes under våren 2020. Vid den tiden hade verksamheterna endast i begränsad omfattning i sina riskbedömningar och planer tagit med hur pandemin skulle påverka till exempel underhållsstopp och revisioner med extern personal inblandad och vilken effekt sådan påverkan kan få för olycksriskerna. Det var då fortfarande mycket osäkert hur mycket av sådana aktiviteter som skulle kunna genomföras under andra halvåret.

- Generellt ser vi att verksamheterna genomfört bra förebyggande åtgärder. Påverkan som vi sett, oklart om detta medför brister på kort sikt:
 - Vissa verksamheter har tex senarelagt vissa stopp och investeringar.
 - Övningar med räddningstjänsten har i vissa fall senarelagts.
 - Vissa utbildningar har senarelagts

Länsstyrelsernas goda exempel på genomförande av digital tillsyn.

Tre länsstyrelser har svarat nej på frågan om länsstyrelsen har några goda exempel på digital tillsyn. Övriga har lämnat nedanstående kommentarer:

- mer effektiv tillsyn när det genomförs digitalt. en verksamhet har filmat hela området med drönare, detta gör det lätt att se allt och få bra överblick av verksamheten
- Vi har utfört viss tillsyn på distans/digitalt inom andra verksamhetsområden. Det har bara varit fråga om att utföra "papperstillsyn" på distans. Övrig tillsyn har anpassats i den mån det har varit möjligt (avstånd, utomhus etc) och genomförts på plats.
- Upplever att tyvärr att tillsynen blir något mer yttlig via länk och att man inte får till riktigt samma produktiva diskussioner som när man träffas "på riktigt". Kanske är detta i viss mån en vanesak? Men en positiv sak tar vi med oss!
Vi har under 2020, med vissa av verksamheterna, haft en mer kontinuerlig dialog än vad vi annars vanligen har. Vi har jobbat på olika sätt; inte enbart med digitala möten via skype eller teams, utan även mer med skrivbordstillsyn, telefonsamtal, mejlkontakt, mejlade frågeformulär som besvarats skriftligt.
- Det som varit positivt med detta har varit den ökade kontinuerliga kontakten! Dvs att dela upp tillsynen eller kommunicera mer med varandra vid flera tillfällen under året. Vi har fått en bättre kontakt med flera av verksamheterna, bättre förståelse för hur de jobbar, bättre känsla för företagskulturen. Vissa verksamheter verkar också ha fått lite lättare att ta kontakt med Lst om de har frågor att bolla med oss. Tänker att detta kan tas tillvara, utvecklas på något sätt.
- En tanke är att till verksamheterna (åtminstone på högre nivån) erbjuda en sorts "halvårsavstämning" mellan de årliga tillsynsbesöken. Detta kan (jämfört med vanliga tillsynsbesök) vara lite mer informella möten, kanske där verksamheten får vara med och sätta agendan. Och dessa avstämningar ska vara frivilliga för de verksamheter som själva ser nytan!
- VU kan då ta upp frågor och funderingar, rapportera hur de ligger till, och Lst fungerar här som bollplank mer än att ställa krav. Lst får på detta sätt värdefull uppdaterad info om verksamheten, om projekt och förändringar som är på gång, planer för framtiden m.m., som sedan kan användas för en ännu bättre planering av tillsynen. Dessa möten kan genomföras digitalt, eller som ett extra platsbesök. Eller varför inte ha mötet i Lst:s lokaler så att VU också emellanåt får hälsa på hos oss!
- Vi hade en fotorundvandring vid besöket. Bolaget hade fotat anläggningen och vi gick igenom foto steg för steg. Blev ett bra underlag.
- Det positiva med digital tillsyn är att vi har sparat mycket restid, men även att vi har varit tvungna att ha en ännu bättre planering för att genomföra tillsynen så effektivt som möjligt. Det upplevs som att vi har blivit bättre på att fokusera på de mest kritiska frågorna. Vi har även varit mycket noga med att begära in skriftliga svar i förväg på de delar som vi bedömer vara möjliga och utifrån de svar vi får kan ju också göra en bedömning av vad vi bör fokusera på. Arbetssättet har varit ungefär detsamma som tidigare, men vi har blivit bättre på att lägga upp planering med pauser.
- Har fungerat bra. Vi har i flera fall skickat inbjudan via Skype. Vi har bett att bolagen ska ha dokumentationen tillgänglig så att vi slipper gå in i deras system uppkopplade. De har därmed varit bra förbereda. Det har märkts att vana har saknats för digitala möten, men vi har alla blivit bättre efterhand.
Digitala möten kan inte ersätta fysiska möten helt men kan vara ett komplement även i framtiden, t.e.x vid uppföljningar av uppdaterad dokumentation.
- Flera hade förberett med bra presentationer utifrån dagordningen.
- Tillsynen är väl inte så mycket att yvas över. Däremot var Ist observatör vid en digital övning som Rtj Karlstad genomförde med bravur. Betydligt över förväntan och intressant och lärorik. Bl.a. med diskussioner om scenarion i digitala grupprum (Teams) Glenn Appel i Karlstad planerade och ledde övning tillsammans med Skoghalls bruk
- Inga goda exempel men det har fungerat att genomföra en teoretisk tillsyn om än att tekniken har strulat ibland.
- Digitala möten har fungerat bra tex i samband med samråd och vid andra besök där man kan redovisa skriftligt underlag.
- Det går ganska bra med digital tillsyn som tillfälliga lösningar, men det är svårare att hålla ihop mötet, det har varit en del tekniska problem, och man får oftast bättre möte/kontakt genom att träffas.
- Besök på plats är normalt ett bättre alternativ än digitalt möte.

Ange övriga erfarenheter/reflektioner som länsstyrelsen vill lyfta fram från 2020 års tillsynsverksamhet.

- bra med digital tillsyn då och då. effektivare och man får mer gjort. kanske läge att göra både digitala och tillsyn på plats efter pandemin.
- Digitala möten fungerar bra som komplement till fysiska möten. Digitala möten spar mycket restid, tid som kan användas i tillsynsarbetet.
- Det är många av våra verksamheter som inte har tagit emot besökare under året. Vi har även noterat att det är svårt att genomföra digital tillsyn på våra skyddsobjekt, då de inte kan dela dokument med oss på samma sätt som övrig verksamhet.
Vi handläggare har även arbetat en del i länsstyrelsens stabsarbete och då tyvärr fått prioritera ner i princip all tillsyn.
- Inget särskilt
- Vår ambition är att utveckla en kombination av tillsyn både digitalt och fysiskt. Vi planerar att se över hur vi på bättre sätt kan nyttja tekniska hjälpmedel vid platsbesök både egna samt företagens såsom fotografier, filmsekvenser, drönbilder och eventuellt ritningsunderlag där det är motiverat.
- Tillsynsbesök på plats är att föredra men det går även att ersätta till viss del av skypetillsyn. Tillsynen har också påverkats av neddragning av sevesopengar.
- De digitala redskapen (Skype, Teams) kan vara begränsande vid tillsyn på grund av Ist tex inte får leda möten via Teams. Skype har stundvis upplevts som fel redskap då flera verksamheter inte har tillgång till det. Vi upplever att de digitala besöken ändå fungerat bättre än vi trott.
- Bra med gemensamt tillsynsfokus - omgivningsfaktorer.
Vi har kunnat genomföra samtliga inplanerade tillsynsbesök, med undantag för ett.
Vi i Skåne jobbar heltid med Sevesotillsyn och därmed kunnat prioritera och fokusera utan att behöva ta hänsyn till andra arbetsuppgifter.
- Det har gått relativt bra men det är lite krångligt när man inte ser varandra, det blir svårare att förstå varandra osv.
- Saknar att kunna se verksamheten på plats samt att få ett helhetsintryck.
Som ny SEVESO tillsynsperson blir det svårare att få kunskapen om verksamheten.
Digitala möten har fungerat bra överlag.
- Digital tillsyn på distans fungerar förvånansvärt bra, åtminstone för verksamheter där vi har haft tillsyn under några år och i ett kortare perspektiv.
- Blir mer naturligt med en löpande dialog i pandemitider. Och mycket information och goda råd som vi delgett bolagen.
- Vi har upplevt att tillsynen har blivit något lidande pga att den har behövt bedrivas på distans.
Tillsynen har genomförts i enlighet med tillsynsprogrammet men vi upplever att det är något osmidigt att genomföra tillsyn på distans.
- Uppdatera och ta fram branschspecifika tillsynsstöd. Definiera tydligare för handläggarna vad vi är ute efter när det gäller frågorna.
- Vi upplever det som ett bra stöd med nationella tillsynskampanjer. Ger gemensamma frågeställningar att diskutera med andra län samt likriktar tillsynen.
- Pandemin har medfört att vi ställt om till digitala tillsynsmöten. Vi har fått planera om tillsynen och skjutit på en del planerad tillsyn i början av året, sedan har all tillsyn inte kunnat genomföras under senare delen av året. Pandemin har också krävt resurser för att hantera och planera om arbetet, samt resurser till krisledningsarbetet mm.
Se även föregående fråga ang erfarenheter från digital tillsyn

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se
Publ.nr MSBxxxxx - månad år ISBN ISBN